

De Stad Vooruit Helpen

Programmabegroting 2013

Samenvatting

Inleiding & Leeswijzer

Via de programmabegroting De stad vooruit helpen

Waar willen we concreet ons geld aan uitgeven? Dat is wat we met de programmabegroting in beeld brengen. Het speelveld voor die uitgaven heeft de gemeenteraad bepaald bij het vaststellen van de Kadernota 2013 – 2015. Waar we met deze stad naar toe willen, is vastgelegd in de Strategische visie 2020 en vertaald in het Collegeprogramma voor de periode 2010-2014 'Eenheid in Verscheidenheid'. De gemeentelijke organisatie werkt vanuit de visie: 'Wij maken het mogelijk'. We vatten onze inspanningen samen in de titel van deze begroting: 'De stad vooruit helpen'.

De stad vooruit helpen gaat over werkgelegenheid behouden en creëren, onder meer door de haven- en offshoremotor op volle toeren te laten draaien. Het gaat over zorgzaam zijn voor elkaar, zelfredzaamheid stimuleren door inzet op eigen kracht en verantwoordelijkheid en steun bieden als iemand het echt niet alleen redt. Het gaat ook over veiligheid. Want hoe fraai een stad ook is, als je je daar niet vrij en veilig in kunt bewegen, wil je daar liever niet zijn. Minstens zo belangrijk is dat we met 'vooruit helpen' de aantrekkingskracht voor huidige bewoners behouden en vergroten. Andere groepen willen we verleiden om onze stad aan het water te bezoeken of hier te komen wonen.

Hoe gaan we die doelstellingen bereiken?

Binnen de dertien programma's die door de gemeenteraad zijn vastgesteld, benoemen we de activiteiten die bijdragen aan ons doel om de stad vooruit helpen.

- Wat willen we bereiken?
- wat gaan we daarvoor doen?
- Wat gaat het kosten?

Dat zijn de drie vragen die steeds worden beantwoord. De antwoorden op die vragen kennen dit jaar wederom en voor een groot deel van de programma's meetbare effect-indicatoren. Daarmee maken we het maatschappelijk effect van onze bijdragen aan activiteit heel concreet. En maken we het beter mogelijk om te monitoren en bij te sturen waar nodig. Ook is voor alle partijen duidelijk wat over en weer de verwachtingen zijn.

Het mag overigens ook duidelijk zijn dat behalve de inspanningen van de gemeente, meerdere factoren van invloed zijn op de resultaten. Landelijke, en soms ook internationale ontwikkelingen en keuzes spelen ook een rol, soms in positieve soms in negatieve zin.

Leeswijzer

In deze samenvatting leest u op hoofdlijnen wat we met elk programma beogen. We geven zo concreet mogelijk en in een notendop aan wat we gaan doen om dat te bereiken en maken inzichtelijk wat het kost. De volledige programmabegroting is beschikbaar als een pdf-bestand. U kunt het downloaden via de website www.denhelder.nl.

Algemeen Bestuur en middelen

Economische kansen verzilveren

Stedelijke vernieuwing, het opknappen van het stadshart, verzelfstandiging van de haven tot Port of Den Helder, Willemsoord, regionale samenwerking met gemeenten in de Kop, rijkspartijen, provincie en ondernemers: alle maatregelen uit dit soort programma's dragen hun steentje bij aan het handen en voeten geven aan de rode draad uit de *Strategische Visie 2020*: werkgelegenheid creëren en de stad aantrekkelijk maken om in te wonen, werken en leven. We gaan niet tot 2020 wachten tot het resultaat zich aandient. Dat is ook niet nodig. Den Helder is goed op weg en ook nu plukken we daar de vruchten van. De uitdaging voor 2013 is, ondanks tegenwind van het economische tij, de kansen die zich voordoen blijvend te verzilveren.

Greep uit acties en maatregelen 2013:

- Ondersteunen van de profilering van de regio als Offshore Wind Kenniscentrum, samen met Maritime Campus Netherlands;
- Uitvoeren van het regionale uitvoeringsprogramma Kop van Noord-Holland met bijvoorbeeld aandacht voor versterking kenniscluster Den Helder en Texel;
- Resultaten uit de Taskforce havenontwikkeling Den Helder uitwerken (civiel medegebruik);
- Het 'digitale kanaal' verder ontwikkelen, onder andere door het verbeteren van de website en e-formulieren;
- Meer bijeenkomsten op straatniveau waarvoor bewoners en ondernemers worden uitgenodigd. In deze zogenaamde 'klantenpanels' kunnen zij aangeven wat hen bezighoudt.

Wat gaat het kosten?

Euro 10.664.000,=

Integrale veiligheid

Onverminderde inzet op veiligheid

Je veilig voelen in de stad waar je woont, leeft, werkt of op bezoek komt, is een groot goed. Criminaliteit, overlast en overtredingen moeten zoveel als reëel mogelijk is, tot het verleden gaan behoren. Consequente vergunningverlening en strenge doch rechtvaardige handhaving in de directe leefomgeving, in winkelcentra, wijken, het uitgaansgebied, bij milieuzaken en in de bouw dragen daar aan bij. Door het opstellen van gedegen rampenbestrijdingsplannen en door veel te oefenen, zijn we goed voorbereid als zich levensbedreigende situaties voordoen. We werken in al onze activiteiten nauw samen met onze veiligheidspartners, bedrijven én burgers. Met onze zorgpartners koppelen we zorg en veiligheid aan elkaar, zodat we in geval van crisissituaties beter kunnen signaleren. Op fysieke en sociale veiligheid blijven we onverminderd inzetten.

Greep uit acties en maatregelen 2013:

- Verbreden van regierol in het kader van integrale veiligheid;
- Overvallen bestrijden is een prioriteit;
- Opstellen integraal veiligheidsplan;
- Safety spots bij kwetsbare pinautomaten;
- Ontwikkelen sociaal crisisplan;
- Onderzoeken naar invoering collectieve horecaontzegging;
- Toezicht op de naleving van de Drank- en horecawet gaat over naar de gemeente. Toezichhouders gaan de (natte en droge) horeca, supermarkten, slijterijen, evenementen en para-commerciële instellingen controleren op de naleving van de voorschriften.

Wat gaat het kosten?

Euro 7.640.000,=

Beheer openbare ruimte

Schoon, heel en veilig

Heerlijk kunnen fietsen, wandelen en recreëren in je eigen woon- en leefomgeving, dat is wat we allemaal willen. Daarom proberen we ook in tijden dat budgetten onder druk staan, openbare plekken als plantsoenen, speelveldjes en wegen zo goed mogelijk te onderhouden. Het niveau dat we daarbij nastreven, komt overeen met de landelijke normen en criteria. Schoon, heel en veilig is het doel. Het is wel een uitdaging om met minder geld en een andere manier van werken meer te doen. Zo doen we een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van mensen en organisaties. Daar boeken we positieve resultaten mee. Bewoners in het Duinparkplan en de Sluisdijkbuurt houden bijvoorbeeld zelf hun woonomgeving op orde.

Greep uit acties en maatregelen 2013:

- Beheerplannen ontwikkelen voor verkeerstekens en straatmeubilair, oevers en watergangen en stedelijk groen;
- Met Jantje Beton kindvriendelijke wijken inrichten in Vogelbuurt, Visbuurt en Sluisdijkbuurt;
- Kwaliteit van heesters en bomen digitaal in kaart brengen;
- Buurtactieplan Jeruzalem uitbouwen;
- Inrichten digitaal platform Waterloket met alle informatie over grondwaterstanden.

Wat gaat het kosten?

Euro 11.210.000,=

Stedelijke vernieuwing / Stadshart

Warme metamorfose

Langzaam maar zeker wordt het voor iedereen zichtbaar: Den Helder, onze stad aan het water, ondergaat een warme metamorfose. Het stadshart wordt de komende jaren zichtbaar opgeknapt maar de stedelijke vernieuwing strekt zich ook uit naar Nieuw Den Helder (NDH) en Julianadorp-Oost. Zo ontstaan in NDH mogelijkheden voor huizen die een wooncarrière in de eigen wijk mogelijk maken. Forten knappen we op, want de bijzonder aantrekkelijke Stelling Den Helder is een belangrijk wapenfeit voor onze stad. Inwoners, ondernemers, investeerders en bezoekers varen wel bij de ontwikkelingen. Logisch, want wie wil er niet wonen of werken in een stad waar regionaal aantrekkelijke voorzieningen als een theater, bibliotheek, bioscoop, zwembad én diversiteit in het woningaanbod vanzelfsprekend is? Den Helder is een stad waar mensen in geloven, zoveel is duidelijk.

Greep uit acties en maatregelen 2013:

- Willemsoord wordt in 2015 het nieuwe huis voor de schouwburg, we gaan het bouwplan voorbereiden;
- Plannen voor de invulling van de lege plek die de verhuizing van de schouwburg achterlaat en invulling Kop van de Beatrixstraat met woningen en winkelruimte maken we concreter;
- Plannen en bestemmingsplan voor herontwikkeling Stationslocatie brengen we in ontwikkeling;
- Invulling van het gebied tussen Marsdiepstraat en Texelstroomlaan gaat zichtbaar worden;
- De parkeergarages Sluisdijk en Koningshoek vernieuwen;
- Start aanleg van de tweede doorsnijding in de Liniedijk (Stelling DH);
- Herstel Fort Harssens en Fort Westoever en afronding 2^e fase restauratie Fort Kijkduin;
- De Stelling Den Helder over water bereikbaar maken.

Wat gaat het kosten?

Euro 1.551.000,=

Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

Balans in economische dynamiek en open landschap met kustzone

Den Helder Airport als centrum voor offshore gerelateerde luchtvaartdiensten en bedrijvigheid versterken, het gebied Dirksz Admiraal een facelift geven, woningen bouwen op onverwachte locaties en panden herbestemmen tot verrassende nieuwe onderkomens voor specifieke groepen bewoners of toeristen. Wie hier woont, weet het. Anderen mogen het ontdekken: Den Helder heeft bijzondere kwaliteiten en biedt voor wie het wil zien aantrekkelijke kansen. De balans tussen de economische dynamiek van de stedelijke omgeving (stadshart, haven, bedrijventerreinen) en de rust en ruimte van het open landschap

en de kustzone is wel delicaat. In deze ruimte moeten we wel steeds goede afspraken maken over wat wel en niet kan. Dat maakt dat iedereen hier prettig kan wonen en werken en daar profijt van heeft.

Greep uit concrete maatregelen 2013:

- Alle bestemmingsplannen zijn jonger dan 10 jaar;
- Bestemmingsplan Luchthaven Heldair vaststellen;
- Herontwikkeling panden: onder andere De Trimaran en de voormalige Opstandingskerk;
- Woningen bouwen: een appartementencomplex op de locatie van de voormalige Kwik-fit in Nieuw Den Helder en tien grondgebonden woningen op de locatie van de Oude Riepel in Julianadorp.

Wat gaat het kosten?

Euro 1.946.000,=

Verkeer en Vervoer

Goed bereikbaar, veilig voortbewegen

Een stad die vanuit alle windstreken goed bereikbaar is, waar het wegen- en fietsnetwerk veilig is om te autorijden, te fietsen en te lopen en er aantrekkelijk uitziet; zonder goede infrastructuur kan Den Helder letterlijk en figuurlijk niet vooruit. Het draagt bij aan het gemak en plezier waarmee economische activiteiten kunnen worden ontplooid en aan de leefbaarheid. Wie een rondje maakt door de stad constateert tevreden dat er al veel is gedaan: de Middenweg is compleet vernieuwd, een rotonde is aangelegd op de Zandkreekweg en de N250 heeft groot onderhoud ondergaan. In 2013 verbeteren we verder de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid en het aanbod aan parkeervoorzieningen in vooral in het centrum. We knappen de Prins Hendriklaan op, maken een calamiteitenontsluiting bij Kooypunt en ook de ontsluiting van de haven staat hoog op de agenda.

Greep uit concrete maatregelen 2013:

- Facelift voor Prins Hendriklaan;
- Aanleggen van snelheidsremmers in de wijk De Schooten, ten westen van de Baljuwstraat;
- Calamiteitenontsluiting bij Kooypunt;
- Onderzoek naar invoering van een parkeerroute-informatiesysteem in de buurten centrum-oost en –noord;
- Onderzoek naar invoering van parkeerregulerende maatregelen in de Van Galenbuurt-zuid;
- Aanleg hoogwaardige ontsluiting van het regionaal gebonden haventerrein;
- Onderzoek naar de afwikkeling van het verkeer op de kruising van de Binnenhaven-Havenweg.

Wat gaat het kosten?

Euro 1.246.000,=

Milieu

Van gezonde grond en water tot duurzame kwaliteit

De aandacht voor milieu en duurzaamzaamheid komt terug in een brede range van sectoren die kenmerkend zijn voor Den Helder en de regio, zoals in de offshore, de haven, kennis & technologie, duurzame (wind)energie en toerisme & recreatie om er een aantal te noemen. De kwaliteit van de grond en het water moet goed zijn, het saneren van grond en afvoer van vuil water via het riool, zijn een paar maatregelen die daarvoor zorgen. Duurzaamheid bevorderen we door acties als het verleiden van inwoners tot gezamenlijke aankoop van zonnepanelen en inzet op het steeds meer en beter scheiden van huishoudelijk afval. Maar ook het aanleggen van duikers zodat er een prachtige kanoroute ontstaat, laat zien hoe milieu en duurzaamheid concreet tot uiting komen. Met de kanoroute hebben we er in 2012 een aansprekend toeristisch product bijgekregen. In 2013 werken we onverdroten verder aan de kwaliteit van de bodem en water.

Greep uit acties en maatregelen 2013:

- Aanleggen en renoveren van riolen om afvalwater in te zamelen;
- Inzamelen van papier en karton via blauwe inzamelbakken door bewoners;
- Uitbreiding rioleringsstelsel met drainage riolen;
- Aanleg van een bergbezinkbassin aan de Oostoeverweg;
- Afronding Schootenzuidrand;
- Aanleg natuurvriendelijke oevers in Julianadorp en verbetering van kades;
- Onderzoek en zo nodig sanering op ontwikkellocaties in het stadshart.

Wat gaat het kosten?

Euro 463.000,=

Onderwijs & Jeugd

Talenten benutten, aansluiten op kansen en kennis teruggeven

Gezonde jongeren, die hun mogelijkheden en talenten ten volle benutten en veilig kunnen opgroeien. Onderwijs dat aansluit bij de economische kansen die de haven biedt én talentvolle jongeren verleidt om naar onze stad te komen. Waar zij les volgen in gebouwen, die voldoen aan de eisen van deze tijd. In elke wijk aantrekkelijke voorzieningen en een sprankelend aanbod aan evenementen. Wat voor zoveel plezier en betrokkenheid zorgt, dat overlast niet meer aan de orde is. Ondersteuning voor ouders bij het opvoeden van hun kinderen. In een centrum voor Jeugd en Gezin bijvoorbeeld. Maar ook door de overgang van de taken van jeugdzorg naar de de gemeente soepel te laten verlopen.

Waarvoor we de krachten van onze lokale en regionale partners bundelen. Door daarop in te zetten, dragen we allemaal ons steentje bij aan de fysieke en mentale gezondheid van onze jeugd. Zij op hun beurt, kunnen zo hun talent en kunde teruggeven aan de stad. Zo is de jeugd onze toekomst.

Greep uit acties en maatregelen 2013:

- Voorbereiden van overheveling van de taken Jeugdzorg van Rijk naar Gemeente (in 2015);
- Basisscholen aan Drooghe Bol ombouwen tot brede school;
- Ondersteuning bieden bij uitvoeren maatregelen Veilige School;
- Inzet van een verzuimconsulent om vroegtijdig schoolverlaten terug te dringen;

Wat gaat het kosten?

Euro 8.074.000,=

Cultuur

Parels regionaal laten glimmen

Voorstellingen in de schouwburg, films in de bioscoop, (digitale) boeken lenen, kunstzinnig leren in Triade, wandelen, fietsen of varen langs het cultureel erfgoed en genieten van kunst en evenementen; een gevarieerd aanbod aan culturele voorzieningen draagt bij aan ons plezier, vermaak en waardering van schoonheid. Het geeft vaak een goed gevoel over de stad waarin we leven en is het uithangbord dat ook regionaal uitstraalt: 'Je beleeft het in Den Helder!'. De gemeente fungeert daarbij als aanjager en facilitator van particuliere initiatieven en wil zoveel mogelijk mensen laten genieten van het aanbod. Met bezuinigingen in de cultuursector ligt daar een forse uitdaging, maar de pareltjes die we hebben, (laten we) glimmen: schouwburg De Kampanje naar Willemsoord en de centrale bibliotheek naar de monumentale, voormalige School 7. Kunst tot slot zit niet alleen in maken ervan maar ook in ondersteunen. Duizenden Helderse vrijwilligers zijn actief in het verenigingsleven, musea en bij evenementen. Ze zijn van cruciale waarde en wij blijven hen koesteren.

Greep uit concrete maatregelen 2013:

- Triade financieel ondersteunen om hun belangrijke taak in cultuureducatie blijvend te kunnen uitoefenen;
- Voorbereiden verplaatsing schouwburg De Kampanje naar Willemsoord;
- Start nieuwbouw bibliotheek in voormalige School 7;
- Bezoekerscentrum op Willemsoord voor vrijetijdsbesteding, stedelijke vernieuwing en kunst- en cultuur;
- Uitvoeren Nota Vrijwilligersbeleid;
- Particuliere cultuur-initiatieven ondersteunen en daarvoor samenwerken met partners als evenementenorganisatoren, bureau Sportservice, de sportfederatie, het Kunst- en cultuurplatform, de Cultuurmakelaar en de Stichting Top van Holland;
- Onderzoek naar de voordelen van één centrale subsidierelatie voor Willemsoord versus subsidieverstrekking aan meerdere partijen;

- Adviseur Kunst en Cultuur en Cultuurmakelaar herbenoemen.

Wat gaat het kosten?

Euro 5.722.000,=

Sport, recreatie en vrije tijd

Iedereen in beweging met groot en divers aanbod

Sport is goed voor lijf en leden. Op persoonlijk niveau of in teamverband, draagt het bij aan de fysieke gezondheid en aan activiteit in en betrokkenheid bij de woon- en leefomgeving. Den Helder heeft een rijk aanbod aan verenigingen waar men sporten van uiteenlopende aard kan beoefenen. Vele vrijwilligers zetten zich daar voor in. Als gemeente vinden we het belangrijker dat onze inwoners kunnen sporten en bewegen dan dat het competitief of prestatiegericht moet zijn. Bereikbaarheid, beschikbaarheid en diversiteit zijn daarom onze belangrijkste uitgangspunten voor het subsidiëren van sport- en bewegingsactiviteiten. We stimuleren vooral dat jongeren tot 23 jaar en ouderen vanaf 65 jaar kunnen sporten.

Greep uit acties en maatregelen 2013:

- Stimuleren en ontwikkelen van 'Gezonde projecten';
- Afronding en oplevering van het nieuwe, moderne zwembad met bijzondere (marine) trainingsfaciliteiten als een duiktank;
- Investeren in en onderhouden van openbare sport- en speelaccommodaties;
- Kindvriendelijke buitenruimten en speelvoorzieningen maken in de Visbuurt en Vogelwijk;
- Positie op de lijst 'Schoonste stranden' verbeteren;
- De jaarlijkse aanvraag van de blauwe vlag voor de Helderse stranden en jachthavens faciliteren. Streven is een uitbreiding van 6 naar 7.

Wat gaat het kosten?

Euro 3.543.000,=

Zorg en maatschappelijke dienstverlening

Iedereen kan iets, iedereen kan iets betekenen

Mensen zouden zo lang, zo zelfstandig en zo gezond mogelijk moeten kunnen meedoen in de samenleving. Om dit te bereiken, willen we de eigen kracht en redzaamheid van onze inwoners versterken. Als iemands maatschappelijke positie verbetert, neemt de kwaliteit van zijn bestaan toe. Hij krijgt dan ook meer mogelijkheden om een positieve invloed uit te oefenen op zijn directe woon- en leefomgeving. Goede zorg hulp, een ruim sportaanbod, onderwijs dat kans op werk creëert en

samenwerking met partners zijn in dat opzicht van cruciaal belang. Alles is gericht op het vergroten van de kansen voor de individuele mens.

Er verandert wel veel in de zorg. Inhoudelijk betekent dit dat we steeds meer verantwoordelijkheid bij de mensen zelf neerleggen om in hun eigen hulpvraag te voorzien. Al dan niet door een beroep te doen op hun eigen sociale netwerk. Daarin laten we hen niet zwemmen, sterker nog: we bieden hen kansen om volwaardig mee te doen. We stimuleren en faciliteren onze partners om zo goed mogelijke ondersteuning te bieden.

Greep uit concrete maatregelen 2013:

- Multifunctioneel centrum in Julianadorp door het verbouwen van het Trefpunt;
- Buurtcollectief helpen de functie van buurthuizen uit te breiden zodat mensen langer 'mee kunnen doen';
- 'Keukentafelgesprekken' over wat de werkelijke hulpvraag is (WMO);
- Onderzoek naar welke voorzieningen nodig zijn in Helderse wijken;
- Regionale visie Vrouwenopvang opstellen;
- Samenvoeging Steunpunt Huiselijk Geweld en het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling voorbereiden;
- Ontwikkeling Nota lokaal gezondheidsbeleid 2013 – 2016;.
- Beter ondersteunen van mantelzorgers.

Wat gaat het kosten?

Euro 17.811,=

Economische ontwikkeling *Banen en imago*

Den Helder heeft veel groeipotentie en kansen om het huidige economische tij te keren. Met de haven Port of Den Helder, die in 2013 verzelfstandigt, hebben we een economisch paradepaardje in huis. Als de haven op volle toeren draait, trekken we honderden, mogelijk duizenden goed opgeleide werknemers naar de stad. We creëren een veelvoud aan indirecte werkgelegenheid. Er is al veel gebeurd. Zo is onder meer de commerciële samenwerking met de marine tot concrete uitwerking gekomen, door bijvoorbeeld kaderuimte beschikbaar te stellen voor het bedrijfsleven.

Alle inspanningen uit dit programma dragen bij aan de ontwikkeling van Den Helder tot een duurzame economie. Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord zal op regionaal gebied de economische samenwerking in vernieuwde vorm gaan oppakken. We zeggen het vaker en het is waar: bedrijven staan te trappelen om zich te vestigen in Den Helder. We willen hen de ruimte geven en faciliteren. De eerste toezeggingen van havengerelateerde bedrijven zijn binnen en dat is nog maar het begin.

Greep uit acties en maatregelen 2013:

- De markt professionaliseren;
- Kavels uitgeven op de Dogger-Zuid en Kooypunt;
- Verbeteren van het ondernemersloket;
- Samenwerking met de stichtingen Top van Holland en Ondernemen aan Zee in de promotie van Den Helder, met Sail 2013 als hoogtepunt;
- Het Ondernemersfonds faciliteren voor het tweede jaar faciliteren, zodat ondernemers extra gezamenlijke activiteiten kunnen financieren;
- In bestemmingsplannen waar mogelijk de vestigingsmogelijkheden voor kleinschalig ondernemerschap verruimen;
- Opleveren van de Visserijkade en (nog) meer ruimte maken voor civiel medegebruik;
- Test en onderzoekslocaties voor windenergie faciliteren.

Wat gaat het kosten?

Euro 2.151.000

Werk en inkomen

Zelfredzaam zijn en volwaardig meedoen

Je eigen broek op kunnen houden, voor je naasten zorgen en met volle teugen kunnen genieten van wat Den Helder te bieden heeft: zelf je geld verdienen is de beste manier om dat te kunnen bereiken. We hebben allemaal een eigen verantwoordelijkheid om het beste uit ons leven te halen. Als gemeente faciliteren we dat proces door stevig in te zetten op het behoud van en creëren van banen. Waar werken niet mogelijk is, bieden we ondersteuning. Budgetten staan wel zwaar onder de druk. De toenemende vraag naar ondersteuning doet het fundament wankelen. We maken daarom de beweging dat 'meedoen' op vele manieren mogelijk is. Omdat iedereen iets kan, kan iedereen iets betekenen in zijn of haar buurt. Zo lossen we met maatwerk in ondersteuning financiële nood op, koppelen we arbeidskracht aan maatschappelijke activiteiten en stimuleren we het (her) vinden van een plek op de arbeidsmarkt.

Greep uit concrete maatregelen 2013:

- Huidige werkwijze van de schuldhulpverlening aanpassen naar maatwerk;
- Inspelen op de nieuwe wet Werk en Inkomen;
- In Leer- en Werktrajecten jongeren als prioriteitsgroep bestempelen: zij krijgen een gericht aanbod voor werk, na de verplichte zoekperiode.;
- Lokale en regionale initiatieven van werk voor mensen in een uitkering stimuleren en ondersteunen;
- Regionale samenwerking intensiveren; efficiënter werken verbetert dienstverlening aan burgers.

- Verscherpte handhaving op rechtvaardige toekenning van uitkeringen; daarmee misbruik voorkomen en bijstand betaalbaar houden voor degenen die het echt nodig hebben.

Wat gaat het kosten?

Euro 10.201.000,=